

JEREMIÁS 46-49.

Lapozzunk Bibliánkban Jeremiás könyvének 46. fejezetéhez! A 45. fejezethez érve beléptünk Jeremiás könyvének hatodik részébe, amely számos különálló prófécia gyűjteménye. Az itt található próféciaik javarészt az Izráel körül élő népekre vonatkoznak. Ezt látjuk a 46. fejezet bevezető szavaiban is: „Az ÚR igéje, amely Jeremiás prófétához szólt a népekről: Egyiptomról; Nékó fáraónak, Egyiptom királyának a hadseregéről, melyet megvert Nebukadneccar, Babilónia királya az Eufrátesz folyó mellett Karkemisnél Jójákimnak, Jósiás fiának, Júda királyának a negyedik esztendejében: Készítsétek a pajzsot és a vértet: induljatok a harcba! Fogjátok be a lovakat, üljetek föl, lovasok! Álljatok sorba sisakban, fenjétek a lándzsákat, öltsetek páncélt! De mit látok? Megrettennek, meghátrálnak, vitézeiket leverik, hanyatt-homlok menekülnek, vissza se néznek! Iszonyat mindenütt - így szól az ÚR. Nem futhat el a gyors, a vitéz sem menekülhet meg. Megbotlanak és elesnek északon az Eufrátesz folyó mellett. Ki az, aki árad, mint a Nílus, vizei zúgnak, mint a folyamok? Egyiptom árad, mint a Nílus, vizei zúgnak, mint a folyamok. Ezt mondta: Elárasztom, elborítom a földet, városokat pusztítok el lakosaikkal együtt! Vágtassatok, lovak, robogjatok, harci kocsik, vonuljanak ki a vitézek, pajzzsal fölszerelt kúsiak és pútiak és ijjal fölszerelt lúdiak! De az a nap az Úré, a Seregek URáé; bosszúállás napja, bosszút áll ellenségein. Pusztít a fegyver, amíg csak bírja, csurog róla a vér. Az ÚRnak, a Seregek URának véresáldozata ez észak földjén, az Eufrátesz folyónál. Menj Gileádba, és végy balzsamot, Egyiptom szűz leánya! Hiába a sok orvosság, mégsem gyógyulsz meg! Hallják gyalázatodat a népek, jajgatásoddal tele van a föld, mert egyik vitéz a másikba botlik, és elesnek együtt mindketten” (1-12. vers).

Isten tehát az egyiptomiak vereségéről beszél az Eufrátesz folyó mellett Karkemisnél, és arról, ahogy visszafordultak ebben a csatában. Érdekes, hogy azt olvassuk itt: Menj Gileádba, és végy balzsamot!”. Gileádot az ókori világ a gyógyítás helyeként ismerte. Emlékezzünk csak vissza, hogy Jeremiás is így kiált egy korábbi fejezetben: „Nincs balzsamolaj Gileádban, nincs itt orvos?” (Jer. 8:22). De Egyiptom bajára már nem volt orvosság. Isten mindenképpen kiönti rájuk ítéletét – mégpedig a babiloni hadseregen keresztül. Tulajdonképpen ezért figyelmeztette Jeremiás az embereket, hogy ne menjenek Egyiptomba egy békés élet reményében, mert nem lesznek biztonságban. Jeremiás figyelmeztette őket, ha elmennek Egyiptomba a kard elől menekülve, a kard, sőt a betegség és az éhínség Egyiptomba is követi majd őket, és Egyiptomban lelik halálukat úgy, hogy soha nem jutnak többé vissza saját földjükre. De az emberek nem hallgattak Isten szavára – minden figyelmeztetés ellenére elmentek Egyiptomba. Jeremiás pedig ezen a ponton Egyiptomot is beleilleszti a szélesebb, prófétikus képbe.

A továbbiakban látni fogjuk, hogy Jeremiás próféciaiban számos nép említésre kerül. Sokakban ennek kapcsán megfogalmazódik a kérdés: vajon miért nem jelenik meg a próféciaikban valamilyen

formában Amerika is, hiszen napjainkra egy jelentős nemzetté nőtte ki magát. Ne feledjük azonban, hogy a prófécia Jézus Krisztus személye köré összpontosulnak. Jézus a prófécia középpontja. Mivel pedig Izrael népe olyan jelentős szerepet játszott a Messiás eljövételében, számos prófécia vonatkozik Izraelre, illetve azokra a népekre, amelyek abban az időben akár jó, akár rossz értelemben kapcsolatban álltak Izráellel. Isten célja nem az, hogy a próféciaon keresztül a világ minden egyes nemzetének jövőjét felfedje – a prófécia azokat a népeket érintik, amelyek valamilyen módon közvetlenül kapcsolódnak Jézus Krisztus első, vagy második eljövételéhez. Ha pedig figyelmesen szemügyre vesszük a próféciaikat, láthatjuk, hogy javarészt Isten ítéletét hirdetik az egyes népek fölött. Ilyen szempontból tehát nem is baj, ha nem szerepel közöttük Amerika, bár meggyőződésem, hogy az Úrnak Amerikához is lenne pár kemény szava.

„Ezt az igét jelentette ki az ÚR Jeremiás prófétának arról, hogy eljön Nebukadneccar, Babilónia királya, és leveri Egyiptomot:” (13. vers). Ez már a prófécia második része. Az első rész a karkemisi csatával foglalkozott, amikor a babiloniak legyőzték az egyiptomi fáraó seregeit, a prófécia második részében pedig Isten Egyiptom közelgő babiloni megszállásáról szól. „Mondjátok el Egyiptomban, hirdessétek Migdólban, hirdessétek Nófban és Tahpanhészban! Ezt mondjátok: Állj elő, légy erős, mert fegyver pusztít körülötted! Miért menekül Ápisz, a te hatalmas istened? Nem tudott ellenállni, mert elkergette az ÚR! Sokan megtántorodtak, egymásra hullottak. Akkor ezt mondták: Jöjjetek, térjünk vissza népünkhöz, szülőföldünkre a gyilkos fegyver elől! A fáraót, Egyiptom királyát szájhősnek nevezik, aki elmulasztotta az alkalmat. Életemre mondom - így szól a Király, Seregek URa a neve -, hogy oly bizonyosan bekövetkezik ez, ahogyan a Tábór ott áll a hegyek közt, és a Karmel a tengerben. Készítsd holmidat a fogság bamenetelre, Egyiptom lakossága! Mert pusztává lesz Nóf, felgyújtják, és nem lesz lakója. Szépséges üszőborjú Egyiptom, de bögöly száll rá északról” – Babilóniából – „Zsoldosai is olyanok benne, mint a hizlalt bikaborjúk, mégis megfordulva valamennyien elfutnak, nem állnak helyt, ha eljön rájuk a veszedelem napja, a büntetés ideje. Kígyó sziszegése hangzik, mert haderővel jönnek, és fejszéssel mennek neki, mint a favágók. Kivágják erdejét - így szól az ÚR -, noha áthatolhatatlan. Mert többen vannak, mint a sáskák, és megszámlálhatatlanok. Megszégyenül Egyiptom leánya, északi nép kezébe kerül. Így szól a Seregek URa, Izrael Istene: Csapással sújtom Ámón istent Nó városában, a fáraót és Egyiptomot, isteneit és királyait, a fáraót és azokat, akik benne bíznak. Azoknak a kezébe adom őket, akik az életükre törnek, Nebukadneccar babilóniai királynak és szolgálóinak a kezébe. De azután megint úgy laknak ott, mint hajdan - így szól az ÚR” (14-26. vers). Vagyis Nebukadneccar lerohanja és leveri Egyiptomot, de idővel megint úgy élhetnek majd földjükön, ahogy egykor.

Az utolsó pár versben Isten a népét bátorítja: *„De te ne félj, szolgálám, Jákób, és ne rettegj, Izrael! Mert én hazasegítek a messzeségből, ivadékaidat a fogság földjéről. Visszatér Jákób, és békében lesz,*

gondtalanul él, nem riasztja senki. Ne félj, szolgám, Jákób - így szól az ÚR -, mert én veled leszek! Véget vetek minden népnek, akik közé szétszortalak, de neked nem vetek véget. Megfenyítelek igazságosan, mert nem hagyhatlak büntetés nélkül” (27-28. vers). Gyakran teszi ezt Isten, amikor az eljövendő ítéletről beszél – pozitív hangon fejezi be a próféciát, bátorítva Jákób leszármazottait, hogy ne féljenek. Egy jövőbeli időszakra utal, a királyság korára, amikor Isten újra visszaviszi őket a földjükre, és megbünteti az őket elüldöző népeket. Jézus Krisztus második eljövetelekor maga köré gyűjti majd a népeket. „Összegyűjtenek eléje minden népet, ő pedig elválasztja őket egymástól, ahogyan a pásztor elválasztja a juhokat a kecskéktől. A juhokat a jobb keze felől, a kecskéket pedig a bal keze felől állítja (...) Akkor így szól a bal keze felől állókhöz is: Menjetek előlem, átkozottak, az örök tűzre. Mert éheztem, és nem adtatok ennem, szomjaztam, és nem adtatok innom, jövevény voltam, és nem fogadtatok be, mezítelen voltam, és nem ruháztatok fel, beteg voltam, börtönben voltam, és nem látogattatok meg. Akkor ezek is így válaszolnak neki: Uram, mikor láttunk téged éhezni vagy szomjazni, jövevénynek vagy mezítelennek, betegen vagy börtönben, amikor nem szolgáltunk neked? Akkor így felel nekik: Bizony, mondom néktek, amikor nem tettétek meg ezeket eggyel a legkisebbek közül, velem nem tettétek meg” (Máté 25:32,33,41-45) – itt már arra a bánásmódra utal Jézus, amiben más népek részesítették Izráelt. Isten ugyanis megítéli majd a nemzeteket azért, ahogy Izráellel bántak. Isten annakidején ezt mondta Ábrahámnak: „Megáldom a téged áldókat, s megátkozom a téged gyalázókat” (1Mózes 12:3). Az antiszemitizmus szörnyű dolog, és Isten gyermekeként nem szabadna antiszemita érzéseket táplálnod. Sajnos a zsidógyűlölet mégis jelen van napjaink egyházában. Olyanok is akadnak, akik szerint a mai modern zsidóság tagjai már nem is tekinthetők igazán zsidóknak – ezzel magyarázzák, miért nem hajlandók támogatni a zsidó népet. Egy napon azonban minden népnek számot kell adnia Isten előtt azért, ahogy a zsidósággal bánt. Isten itt Jeremiásban kihirdeti, hogy véget vet minden népnek, akik közé szétszóródott Izráel, de Isten népének nem vet véget. Isten népére a királyság korában is fontos szerep hárul majd.

A 47. fejezetben Isten a filiszteusok ellen prófétál. Gáza városát ekkorra már elfoglalta a fáraó. „Így szólt az ÚR igéje Jeremiás prófétához a filiszteusokról, mielőtt a fáraó leverte Gázát” (1. vers). A fáraó végül tényleg leverte Gázát, a filiszteusok egyik legnagyobb városát. „Ezt mondja az ÚR: Víz indul el északról, áradó folyóvá lesz;” – ez Babilóniára utal, hiszen a kiáradó folyó az Igében a seregek jelképe – „elárasztja az országot és a benne élőket, a városokat és a bennük lakókat. Az emberek segítségért kiáltanak, jajgat az ország minden lakója. Mert hangosan csattog a ménék patája, dübörögnek a harci kocsik robogó kerekei. Az apák még fiaikkal sem törődnek, mert erejük odalett, mert jön az a nap, amely elpusztít minden filiszteust, kiirtja Tírusz és Szidón utolsó segítőit is. Elpusztítja az ÚR a filiszteusokat, a Kaftór szigetéről valók utódait” (1-4. vers). Kaftór Kréta szigete, a filiszteusok származási helye. „Kopaszra nyiratkoznak Gázában, elnémulnak Askelónban” – egy újabb filiszteus város – „Völgyüknek

maradék népe, meddig vagdalod magadat? Jaj, ÚRnak kardja, meddig nem nyugszol meg? Húzódj vissza hüvelyedbe, csillapodj, maradj veszteg! Hogyan maradhatna nyugton, hiszen az ÚR parancsolt neki?! Odarendelte azt Askelón és a tengerpart ellen” (4-7. vers). Ez a pusztulás vár tehát a filiszteusokra. A filiszteusok mint nép valóban kipusztultak. A palesztinok és az egykori filiszteusok között nem áll fenn semminemű kapcsolat. A „palesztin” kifejezés viszont tényleg a „filiszteus” szóból származik.

A 48. fejezetben Isten figyelme Moáb felé fordul. Moáb a Jordán túloldalán feküdt, a keleti parton. *„Móábról ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Jaj Nebónak, mert elpusztul!”* – Itt nem a Nebó-hegyről van szó, hanem Nebó városáról, amely a moábiak földjén feküdt – *„Kirjátaim megszegyenül, elfoglalják, Miszgáb megszegyenül, összezúzzák”* – néhány várost említ itt – *„Odavan már Móáb dicsősége, Hesbónban gonosz tervet szőnek ellene: Jertek, irtsuk ki a népek közül! Te is elnémulsz, Madmén, utolér a fegyver! Kiáltás hangzik Hórónaimból a pusztulás és nagy romlás miatt. Összeomlott Móáb, kiáltásuk Cóárig hangzik. Keservesen sírva mennek föl a Luhít-hágón, Hórónaim lejtőjén jajkiáltás hangzik az ellenség pusztítása miatt. Meneküljete, mentsétek meg életeteket, és legyetek olyanok, mint bokor a pusztában! Mivel alkotásaidban és kincseidben bíztál, téged is elfoglalnak. Kemós fogságba megy papjaival és a vezetőkkel együtt”* (2-7. vers). Cselekedeteikben és javaikban bíztak. Az emberek általában ezekben bíznak. Hány ember bízik napjainkban is jó cselekedeteiben Isten előtt! És hány ember a pénzben leli meg biztonságát. Isten ítéletének napján azonban mit sem ér majd a pénz, vagy a jócselekedet. *„Eljön a pusztító minden város ellen, egy város sem menekül meg. Odalesz a völgy, elpusztul a fennsík, ahogyan megmondta az ÚR. Adjatok szárnyat Móábnak, hogy elszállhasson, mert városai pusztává lesznek, senki sem lakik bennük. Átkozott, aki az ÚR dolgát hanyagul végzi,”* – rendkívül fontos az a kijelentés, amit itt Isten tesz – *„átkozott, aki kíméli kardját a vértől! Gondtalanul élt Móáb ifjúsága óta, és pihent, mint seprőn a bor. Nem öntötték át egyik edényből a másikba, nem kellett fogságba mennie. Ezért maradt meg zamata, illata sem változott meg”* (8-11. vers).

Isten tehát nemcsak a Moábra váró ítéletet jövendőli meg, hanem elárulja az ítélet okát is: Moáb gondtalanul élt ifjúsága óta. Sosem volt semmi gondja. Mindig biztonságban élhetett, de épp ezért gyengült el és áll most a pusztulás küszöbén. Ezután Isten a borkészítés példáján keresztül magyarázza el nekünk, valójában mi is történt Moábbal. *„Gondtalanul élt Móáb ifjúsága óta, és pihent, mint seprőn a bor”*. A bort úgy készítették, hogy a szőlő levét egy hatalmas hordóba öntötték, majd ott hagyták, és várták, hogy meginduljon az erjedés. Idővel a folyadékban üledék képződött, ez volt a seprő, ami szépen fokozatosan leült a hordó fenekére. Ilyenkor a bort átöntötték egy másik hordóba, majd ismét kivárták, hogy a seprő leülepedjen, és ez így ismétlődött, a bor pedig egyre tisztább lett. Fontos volt azonban, hogy résen legyen az ember, mert ha a seprő leülepedése után a bort nem öntötték át egy másik hordóba, a seprő idővel megsavanyodott és igencsak kellemetlen szagot árasztott. Isten szerint Moábbal is ez volt

baj: túl jó dolga volt, soha egy probléma, soha nem öntötték át egy másik hordóba, így a fenékre leült seprő megsavanyodott és szörnyű mód bűzleni kezdett. Moábnak tehát el kell pusztulnia.

Hát nem érdekes, hányszor panaszkodunk Isten munkájára az életünkben, ahogy egyik hordóból a másikba önt bennünket! Ösztönösen vágyunk a kényelmes életre, és egyáltalán nem szeretjük, ha megbolygatnak bennünket. Olyan könnyű belezökkenni egy adott kerékvágásba. Ennek viszont az a veszélye, hogy idővel elfeledkezünk Istenről és egyre inkább kihagyjuk őt az életünkéből. Persze nem teljesen! Azért egy kis fiókot továbbra is fenntartunk Isten számára. „Istenem, ez itt a tiéd! Itt mindig szívesen látlak! Gyere, ugorj be, ha erre jársz! Persze csak akkor, ha nem a jövő hétvégére tervezed a látogatást, mert épp nem leszek otthon. De egyébként bármikor jöhetsz, Istenem! Aztán pár hét múlva megint távol leszek, de utána gyere csak nyugodtan bármikor!”. Hihetetlen, milyen könnyen ki tudjuk szorítani Istent az életünkéből, ahogy egyre inkább belekényelmesedünk a dolgokba. Igazán nagyon könnyű szépen fokozatosan elfeledkezni arról, hogy egyszer már odaszántuk az életünket Istennek, és eldöntöttük, hogy többé nem testies természetünk kívánságainak engedelmessékedünk. Isten a Zsidókhöz írt levélben is arra figyelmeztet bennünket, hogy legyünk óvatosak, nehogy egyre távolabb sodródjunk Istentől. Lesznek olyan időszakok, amikor Isten hordóról-hordóra öntöget majd bennünket, mi meg nem értjük, mi történik. Istennek ezen keresztül hirtelen sikerül magára vonnia a figyelmünket, újra munkálkodni kezd bennünk, mi pedig újra odaszánjuk neki az életünket, és szívből megbánjuk, hogy egy időre el is feledkeztünk róla. És valóban sajnáljuk, hiszen annakidején őszinte szívvel szántuk oda az életünket Istennek. Őszintén sajnáljuk, hogy hibáztunk és messzire sodródtunk Istentől. Bizony van, amikor Isten felkavarja életünk tavának fáradt vizét. Sokféle módja van ennek – egy betegség, egy baleset, egy megszűnő munkahely, de Isten azért kavarja fel az életünket, hogy megtisztíthassa. Amikor elkényelmesedünk és egyre több teret biztosítunk testies természetünknek, idővel egyre rosszabb illatot áraszt az életünk. Isten ilyenkor megbolygatja nyugalmunkat, és egy másik hordóba önt át bennünket, hogy újra visszataláljunk hozzá. De Moábbal nem ez történt, ezért el kellett pusztulnia.

„De jön már az az idő - így szól az ÚR -, amikor csaposokat küldök hozzá, akik megcsapolják, edényeit kiürítik, korsóit összetörik. Megszégyenül Móáb Kemós miatt,” – Kemós a moábiták főistensége volt – „ahogyan megszégyenült Izráel háza Bétel miatt, amelyben bízott” – Izráelben az imádat helyének Bételt jelölték ki egy időben, de meg is szégyenült miatta Izráel háza, így szégyenül meg Moáb is Kemós miatt – „Hogyan mondhatjátok: Vitézek vagyunk, és harcra termelt erős férfiak? Elpusztul Móáb, városait megszállják, válogatott ifjai vágóhídra kerülnek! - így szól a Király, Seregek URa a neve. Közeledik Móáb veszedelme, nagyon gyorsan eléri romlása. Szánakoztatok rajta, kik körülötte laktok, mindenki, aki ismeri nevét! Mondjátok: Jaj, de összetört az erős bot, az ékes pálca! Szállj le dicsőségedből, ülj a porba, Dibón lakossága, mert Móáb pusztítója fölvonult ellened, lerombolja erődeidet! Állj ki az útra, nézz körül, Aróer

lakossága! Kérdezd a futva menekülőt: Mondd, mi történt? Megszégyenült Móáb, összezúzták! Jajgassatok és kiáltatok, hirdessétek az Arnón mellett, hogy elpusztult Móáb! Eljött az ítélet a sík földre: Hólónra, Jahcára és Mefáatra, Dibónra, Nebóra és Bét-Diblataimra, Kirjataimra, Bét-Gámúlra és Bét-Meónra, Kerijjótra, Bocrára és Móáb országának összes városára közel és távol. Letörték Móáb szarvát, és karját összezúzták! - így szól az ÚR. Itassátok le Móábot, mert felfuvalkodott az ÚRral szemben! Tenyereljen bele a maga okádásába, és legyen nevetségessé ő is! Teelőtted is nevetségés volt Izráel,” – amikor Izráelt leigázták, Moáb is kapva-kapott az alkalmon, hogy megtámadja Izráelt, így most Moáb is elnyeri méltó büntetését, kigúnyolják - „és mintha a tolvajok közé tartozott volna, valahányszor beszéltél róla, gúnyosan csóváltad a fejed!” – örültek Izráel bukásának – „Hagyjátok el a városokat, és lakjatok a kősziklán, Móáb lakosai! Legyetek olyanok, mint a galamb, amely a barlangok nyílásában fészkel! Hallottunk Móáb gőgjéről, hogy milyen gőgös, büszke és dölyfös, fennhéjázó és kevély szívű. Tudom, hogy milyen féktelen - így szól az ÚR -, hazug a fecsegése, hamisak tettei. Ezért jajgatok Móáb miatt, sóhajtozom egész Móábért, sóhajtozom Kír-Heresz lakóiért. Jobban siratlak, mint Jazért, Szibmá szőlője! Hajtásaid a tengeren túlra nyúltak, Jazérig elérték, de gyümölcszedésedre és szüretedre rátört a pusztító! Odalett az öröm és a vigadozás Móáb földjéről és kertjeiből. A sajtóból kifogyott a bor, nem taposnak kurjongatva, nem is hallatszik kurjantás. Hesbón és Elalé kiáltása Jahacig ér, hangjuk Cóártól Hórónaimig és Eglat-Selisijjáig hallatszik, mert Nimrím vizei is elapadnak. Elpusztítom Móábban - így szól az ÚR -, aki az áldozóhalmon áldozik, és isteneinek tömjénezt. Ezért sír a szívem Móábért, mint a fuvola; sír a szívem Kír-Heresz lakóiért, mint a fuvola. Mert elveszett mindene, amit szerzett. Minden fej kopaszra van nyírva, minden szakáll le van vágva, minden kéz össze van vadosva, minden derékon zsákruha” (12-37. vers) – a pogányok így gyászoltak. Levágták szakállukat, kopaszra borotválták a fejüket, összevagdosták magukat és zsákruhát öltöttek. Moáb is gyászolni fog tehát.

„Móábban minden háztetőn és minden téren gyászolnak, mert összetörtem Móábot, mint egy edényt, amely nem kell senkinek - így szól az ÚR” – micsoda érzéletes leírása ez az eseményeknek – „Jaj, de összetört Móáb! Jajgassatok! Jaj, de szégyenletesen megfutamodott! Nevetségés lett Móáb, elrettennek tőle szomszédai. Ezt mondja az ÚR: Lecsap Móábra, mint a sas, kiterjesztett szárnnyal. Elfoglalja a városokat, beveszi a várakat. Olyan lesz azon a napon Móáb vitézeinek a szíve, mint a vajúdo asszony szíve. Elpusztul Móáb, nem lesz többé, mert felfuvalkodott az ÚRral szemben” (38-42. vers). Találkoztatok mostanában moábitákkal? Isten előre kijelentette hogy az egész nép el fog tűnni a föld színéről „Rettegés, verem és csapda fenyeget téged, Móáb lakossága - így szól az ÚR. Aki a rettegés miatt menekül, verembe esik, és aki feljön a veremből, kelepce fogja meg, mert elhozom Móábra a büntetés esztendejét! - így szól az ÚR. Hesbón árnyékában állnak meg erőtlennül a menekülők. De tűz csap ki Hesbónból, és láng Szihón palotájából, megégeti Móáb halántékát és a lármázók koponyáját. Jaj neked,

Móáb! Elpusztul Kemós népe, mert fiaidat fogságba viszik, és leányaidat rabságba. De majd jóra fordítom Móáb sorsát az utolsó időben - így szól az ÚR. Eddig tart Móáb ítélete” (43-47. vers). Móáb tehát bajban van. Isten pedig beteljesítette, amit Jeremiás próféciáiban előre megígért.

A 49. fejezet az ammóniakról szól, akik Moábtól északra éltek, pontosabban a Jordán keleti partján, a Galileai-tengertől keletre, a Jordán északi területein és a Gólán-fennsík területén. Ez volt tehát az ammóniak földje. *„Ammón fiairól ezt mondja az ÚR: Talán nincsenek Izraelnek fiai, nincs neki örököse? Miért vette birtokba Gádot Milkóm, és népe miért lakik annak városaiban?”* (1. vers). Emlékezzünk csak, hogy miután Izrael népe kivonult Egyiptomból, negyvenéves pusztai vándorlásuk vége felé elkezdték meghódítani az északi területek egy részét, a Jordántól keletre, a Gólán-fennsík környékén. Később ezeket a területeket az ammóniak foglalták el. Abban az időben, amikor Józsué összegyűjtötte a népet, hogy megkezdjék az ígért földjének meghódítását, Gád, Rúben és Manassé fél törzsének férfi tagjai külön is felkeresték Józsuét, és így szóltak: *„Kiváló terület ez a marhák legeltetésére! Nem is szívesen kelnénk át a Jordánon – inkább itt telepednénk le. Nem kaphatnánk meg örökséget inkább ezt a fölterületet?”*. Józsuét felkavarta a férfiak kérése. Elevenen élt még benne a negyven évvel korábbi emlék, amikor szintén arra készültek, hogy bevonulnak az ígért földjére, de a legtöbb kém rémisztő hírral tért vissza: óriások élnek azon a földön, a városokat pedig hatalmas falak védik! Józsuét tehát aggasztotta a dolog, hiszen azt gondolhatta, ha most sem sikerült elfoglalniuk az ígért földjét, akkor már soha. És ha ezek a férfiak most kivonják magukat a felelősség alól, a többieknek is elmegy a kedve, és soha nem lépnek be az ígért földjére. *„Szó sincs ilyesmiről, Józsué!”* – vigasztalták a férfiak. *„Veletek megyünk a csatába, és együtt harcolunk, csak engedd meg, hogy családunk itt maradjon! Addig harcolunk veletek, ameddig meg nem hódítottuk a nekünk ígért területet, de aztán szeretnénk visszatérni erre a földre, hogy itt élhessünk!”*. Így Józsué végül megengedte, hogy gád törzsének tagjai a Jordán északi partján telepedjenek le, az ammóniak földjén, akiket legyőztek. Ez a lépés viszont később rányomta a bélyegét Izrael életére, mert amikor az ammóniak rájuk törtek, gád törzsét az elsők között verték le, városaikat pedig elfoglalták. Jeremiás próféciája is erre utal: *„Talán nincsenek Izraelnek fiai, nincs neki örököse? Miért vette birtokba Gádot Milkóm, és népe miért lakik annak városaiban?”* - gád törzsének egykori városaiban már ammóniak laknak.

„Ezért még eljön az idő - így szól az ÚR -, amikor harci riadó hallatszik az ammóni Rabbá körül” – Rabbá napjainkban a jordániai Ammannak felel meg, csak hogy jobban értsük, hol fekszik - *„Romhalmazzá lesz, falvait felégetik, Izrael pedig birtokba veszi örökségét - mondja az ÚR”* (2. vers) – Izrael visszakapja majd ezt a területet. *„Jajgassatok Hesbón miatt, mert romba dől, kiáltozzatok, Rabbá leányai! Öltsetek gyászruhát, gyászoljatok, tántorogjatok a kőfalak között! Mert Milkóm fogságba megy papjaival és a vezetőikkel együtt. Mit dicsekszel a völgyeiddel, termékeny völgyeiddel, te elbizakodott*

leány, aki kincseidben bízol, és azt mondod: Ki törhetne rám? Majd bocsátok én rád rettegést mindenfelől - így szólt az Úr, a Seregek URa. Szétszóródtok, ki merre lát, senki sem gyűjti össze a bujdosókat. De végül jóra fordítom Ammón fiainak sorsát - így szól az ÚR” (3-6. vers). Ezután délre kalauzol bennünket az Ige, hiszen a következő prófécia edóm ellen szól, mely Moábtól délre helyezkedett el, és melynek határán feküdhettek annakidején Petra, a sziklaváros, hiszen erre is találunk utalást. A továbbiakban tehát az edómiakról olvashatunk, akik Ézsau leszármazottai. *„Edómról ezt mondja a Seregek URa: Nincs már bölcsesség Témánban?”* – Témán az edómiak egyik városa volt. Ez az igevers valószínűleg témáni Elifázra utal, aki egyike volt azoknak a férfiaknak, akik megpróbálták Jóbot vigasztalni nyomorúságában. Ugyanarról a Témánról van tehát itt szó, ahonnan a Jób könyvében említett Elifáz is származott, sőt ez az ige arra is utalhat, hogy Elifáz a világ bölcsességével próbált Jóbnak tanácsot adni sanyarú helyzetében.

„Edómról ezt mondja a Seregek URa: Nincs már bölcsesség Témánban?” – Jób ezt mondta neki: *„Azt hiszitek, ti vagytok az egész nép, és veletek kihal a bölcsesség?”* (Jób 12:2) – *„Semmivé lett az értelmesek terve, megzavarodott bölcsességük? Fussatok, távozzatok innen, völgyek mélyén bujkáljatok, Dedán lakosai!”* (7-8. vers) – Dedán egyébként ma Szaúd-Arábia területén fekszik, vagyis Sebá és Dedán is az Igében Szaúd-Arábiaként azonosítható. Ez pedig igencsak érdekes az elhangzott prófécia fényében. Ezékiel könyvében ugyanis Isten elmondja nekünk, hogy Izrael újra megalakul majd, ezt követően pedig Oroszország vezetői elhatározzák, hogy megtámadják Izraelt. Oroszország számos szövetségesével fel is vonul Izrael ellen, és az Ige még szövetségeseit is felsorolja: Líbia, Etiópia, Irak, Irán, a balkáni államok, a kelet-európai országok, majd hozzáteszi: *„Sebá, Dedán és Tarsís kereskedői és előkelői ezt kérdezik tőled: Azért jöttél, hogy zsákmányt ejts?”* (Ezékiel 38:13). Más szóval felemelik majd hangjukat Oroszország támadása ellen. Jelenleg épp arról folyik a vita, eladjon-e Amerika modern radarokkal felszerelt Awax-repülőgépeket Szaúd-Arábiának, vagy sem. Izrael természetesen kézzel-lábbal tiltakozik ellene, hiszen attól tart, hogy Szaúd-Arábia így könnyedén foghatja majd az izraeli rádiójeleket, és értékes titkos információk birtokába kerülhet Izrael haditerveiről. Izrael tehát igyekszik komoly nyomást gyakorolni az amerikai kormányra, hogy a tervezett tranzakciót leállítsa. Bevallom, sok dolog nyugtalanít engem Amerikával kapcsolatban, most azonban egyáltalán nem aggódom, hiszen az Ige alapján tudom, hogy amikor sor kerül az Izrael elleni támadásra, Szaúd-Arábia Izrael lerohanása ellen szólal majd fel – valószínűleg azért is, mert Izrael lerohanásával Szaúd-Arábia tetemes olajkészletei is veszélybe kerülnek. A lényeg azonban, hogy a készülődő háborúban Szaúd-Arábia nem áll be Izrael ellenségeinek sorába. Így hát nem is aggódom. Milyen jó, hogy itt lehet a kezünkben Isten Igéje, és nem kell, hogy ezek a dolgok felzaklassanak bennünket. valaki épp a minap helyezte el az irodámban egy csomó szórólapot, hogy gyűjtsünk aláírásokat és gyakoroljunk nyomást az amerikai kormányra, hogy ne adjon el Szaúd-Arábiának Awax-gépeket. Való igaz, hogy vannak olyan ügyek, amelyekbe érdemes bekapcsolódnunk, ez

esetben azonban nyugodt vagyok, mert az Ige jóvoltából picit többet tudok erről a kérdésről, mint a kormányunk.

„Fussatok, távozzatok innen, völgyek mélyén bujkáljatok, Dedán lakosai! Mert veszedelmet hozok Ézsaura,” – Jákób testvére, az edómiak szülőatyja – „a büntetés idejét” (8. vers). „Ha szüretelők jönnek ellened, böngészőnivalót sem hagynak; ha rablók jönnek éjjel, rombolnak, míg megelégedik. Átkutatom Ézsaut, rejtékhelyeit fölfedem, nem tud elbújni. Elpusztul ivadéka, rokonsága és szomszédai. Senki sem mondja: Hagyd rám árváidat, én eltartom őket, és özvegyeid bízzanak bennem! Mert ezt mondja az ÚR: Akikre nem vonatkozott az ítélet, hogy kiigyák a serleget, kénytelenek kiinni, és te büntetlenül maradnál?! Nem maradsz büntetlenül, hanem ki kell innod! Mert magamra esküszöm - így szól az ÚR -,” – amikor Isten nyomatékosítani kívánja kijelentését, önmagára esküszik, hiszen az ember mindig egy önmagánál nagyobb dologra szokott esküdni. Istennél azonban nincs nagyobb, így ő csak magára esküdhet, és meg is esküszik – „hogy Bocrá borzalmas, gyalázatos és átkozott romhalmaz lesz; a többi város is örökre romhalmaz marad” (9-13. vers) – így van ez mind a mai napig. Csak a városok romjai maradtak. „Hírt hallottam az ÚRtól, követ küldetett a népekhez: Gyűljetek össze, támadjatok rá, keljetek harcra ellene! Kicsinnyé teszek a népek között, megvetetté az emberek között. Az szedett rá téged, hogy rettegetek tőled; kevély volt a szíved. Sziklahasadékokban laksz,” – ez Petrára, a sziklavárosra utal – „elfoglaltad a magas halmokat. De ha oly magasan fészkelsz is, mint a sas, onnan is ledöntelek! - így szól az ÚR. Edóm pusztává lesz: aki csak arra jár, megborzad és fölszisszen az őt ért mindenféle csapás miatt. Nem lakik ott többé senki, és nem tartózkodik benne egy ember sem - mondja az ÚR -, akárcsak az elpusztított Sodomában, Gomorában és szomszédságában. Mint a Jordán bozótjából a zöldellő legelőre feljövő oroszlán, úgy űzöm el őket egy pillanat alatt, és választottamat helyezem föléje. Hiszen ki fogható hozzám, ki vonhat engem felelősségre, és melyik pásztor szállhat szembe velem? Így hát halljátok meg az ÚR tervét, amelyet eltervezett Edóm ellen, és gondolatait, amelyeket kigondolt Témán lakói ellen: Még a kis bárányokat is elhurcolják, a legelőjüket is pusztává teszik. Bukásuk hangjától megrendül a föld, hangos jajkiáltásuk elhallatszik a Vörös-tengerig. Fölszáll, mint a sas, majd lecsap Bocrára kiterjesztett szárnyal. Olyan lesz azon a napon Edóm vitézeinek a szíve, mint a vajúdo asszony szíve” (14-22. vers). Isten tehát ítéletet hirdet edóm ellen.

Ezután Damaszkuszhoz, Szíria fővárosához fordul. Damaszkusz ekkor Nebukadneccar kezén volt. „Damaszkusztól. Megdöbbsent Hamát és Arpád, remegnek, mert rossz hírt hallottak. A tenger mellett aggodalom uralkodik, amely nem tud csillapodni. Erőtlen lett Damaszkusz, menekülésre készül, rémület fogta el, szorongás és fájdalom jön rá, mint a szülő asszonyra. Miért nem hagyták el a dicső várost, az örvendező várost? Ezért elesnek ifjai a tereken, és a harcosok mind elvesznek azon a napon - így szól a Seregek URa. Tüzet vetek Damaszkusz várfalára, és megemészti Ben-Hadad palotáit” (23-27. vers) –

Ben-Hadad egy titulus volt, amit a szíriai király viselt, mint ahogy a fáraó is Egyiptom uralkodójának általános megnevezése volt. Ezután Isten Kédár és Hácór királyságai ellen emeli fel hangját. Ebben valószínűleg egy nomád életet élő népről van szó, nem pedig Hácór városáról Felső-Galileában. *„Így szól az ÚR Kédárról és Hácór királyságairól, amelyeket megvert Nebukadneccar, Babilónia királya: Rajta, vonuljatok Kédár ellen, és pusztítsátok a keleti népet! Elveszik sátraikat és nyájukat, sátorlapjaikat, minden értéküket, elviszik tevéiket is, és így kiáltoznak feléjük: Iszonyat mindenütt! Fussatok, bujdossatok el messzire, völgyek mélyén bujkáljatok, Hácór lakói! - így szól az ÚR. Mert tervet szőtt ellenetek Nebukadneccar, Babilónia királya, és gondolatokat gondolt ki ellenetek. Rajta, vonuljatok föl a nép ellen, mely békében és biztonságban lakik! - így szól az ÚR. Nincsen kapuja, nincsen zára, egyedül lakik. Tevéik prédára jutnak, tömérdek jószágukat elzsákmányolják. Szétszórom a lenyírt hajúakat minden égtáj felé, veszedelmet hozok rájuk mindenfelől - így szól az ÚR. Hácór sakálok tanyája lesz, puszta marad örökre. Nem lakik ott senki, nem tartózkodik ott ember”* (28-33. vers). Még Kédár és Hácór, ezek a nomád népek sem menekülhetnek Nebukadneccar elől.

Végül pedig Élám ellen szól az Úr, a következő héten pedig már Babilónia ellen emeli fel hangját Isten, és szól a Babilóniára való pusztulásról. Ezzel el is érünk majd Jeremiás könyvének végére. *„Így szólt az ÚR igéje Jeremiás prófétához Élámról, Cidkijjá júdai király uralkodása kezdetén:”* (34. vers). Élám egyébként azon a területen helyezkedik el az iráni oldalon, ahol az iraki-iráni háború számos összecsapása zajlott. *„Így szólt az ÚR igéje Jeremiás prófétához Élámról, Cidkijjá júdai király uralkodása kezdetén: Ezt mondja a Seregek URa: Összetöröm Élám iját, legfőbb erősségét. Négy szelet támasztok Élám ellen az ég négy tája felől, szélnek szórom őket mindenfelé, és nem lesz olyan nép, amelyhez ne kerülnének az Élámból szétszóródottak. Réműletbe ejtem Élámot ellenségei előtt, akik életére törnek. Veszedelmet hozok rájuk izzó haragomban - így szól az ÚR. Fegyvert küldök a nyomukba, míg csak meg nem semmisítem őket. Felállítom trónomat Élámban, elpusztítom királyát és vezetőit! - így szól az ÚR. De az utolsó időben jóra fordítom Élám sorsát! - így szól az ÚR”* (34-39. vers). Úgy érzem, ezek a próféciaák nem szorulnak különösebb magyarázatra. Egyszerűen végigolvassuk őket, hiszen önmagukért beszélnek. Nincs is nagyon mit hozzáfűzni, azon kívül, hogy jól példázzák, Isten mindig hűségesen megtartja ígérését. Talán nem ez a legizgalmasabb része a Bibliánknak, de ez sem ok nélkül íródott, így mindenképpen fontos, hogy ezt is elolvassuk. Azért bevallom, nem bánom, hogy csak három év múlva jutunk el megint ehhez a részhez, ahogy könyvről-könyvre, fejezetről-fejezetre haladunk az Igében! Hát nem bámulatos, hogy Isten előre megjövendölt dolgokat a Bibliában – hogy amikor majd bekövetkeznek, elhiggyük, hogy ő az Úr. A prófécia hitünk alapjaként adatott, a beteljesedett próféciaák pedig talán mindennél erősebben bizonyítják a Biblia hitelességét és szavahihetőségét. Elég csak körülnéznünk a világban – mennyi minden, amit napjainkban látunk egy bibliai prófécia beteljesülése. Rendkívül

izgalmas felismerés ez, amely erősíti hitünket. Jézus is így szólt tanítványaihoz: „*Most mondom ezt nektek, mielőtt megtörténik, hogy ha majd megtörténik, higgyetek*” (János 14:29). Isten az Igében azt is felvázolta előttünk, mi történik majd napjainkban – és az is történik. Ennek pedig már önmagában is elegendőnek kéne lennie ahhoz, hogy a bölcs ember hinni kezdjen Istenben. Az ostoba ember természetesen úgyszem hi sz semminek és senkinek, a gondolkodó ember azonban kénytelen elismerni, hogy a Bibliában olvasottak, illetve napjaink eseményei nem tekinthetők véletlen egybeesésnek! Isten valóban tisztán és érthetően szólt. Bizonyos értelemben a televízió, a számítógép, a szuperfegyverek megjelenését is megjövendölte a Biblia. Az egyik ígerészben Isten a két tanút említi, akiket meggyilkolnak Jeruzsálemben, és az egész világ látni fogja, ahogy holttestük Jeruzsálem utcáin hever. Műholdas közvetítések nélkül ez lehetetlen. Épp a minap néztem egy élő közvetítést Jeruzsálemből a nappalimban üldögélve. Évekkel ezelőtt ez még lehetetlen volt. Mára már nagyonis lehetséges. Isten arról is szól, hogy egyszer majd bélyeggel jelölik meg az embereket jobb kezükön vagy a homlokukon, és senki sem vásárolhat, vagy adhat el árut a jel nélkül. Számítógépek nélkül ez elképzelhetetlen! De ma már bámulatos számítógépek léteznek, és lényegében már ma van lehetőség arra, hogy készpénz nélküli adásvételi ügyleteket bonyolítsunk a bankkártyánkkal. Innen már csak egy apró lépés, hogy a bankkártyaszámunkat a homlokunkra, vagy a jobb kezünkbe véssék – persze az Ige nem feltétlenül számjegyekről beszél, de akár még az is lehet. És persze már ma is léteznek vonalkódeolvasók a pénztáraknál. Ha jól körülnézünk a világban, láthatjuk, hogy Isten által előre megjövendölt eseményeknek lehetünk tanúi – az utolsó idők eseményeinek. Hihetünk tehát Isten próféciainak, és meg kell látnunk, hogy a bizonyítékok egyértelműen arra mutatnak: a Biblia szerzője nem más, mint Isten. És ahogy a próféciaák végéhez közeledünk, mi is egyre inkább a magasba emeljük tekintetünket, tudván, hogy közel már megváltásunk. Imádkozzunk!

Atyám, köszönjük a te megbízható próféciaídat. Ahogy Izráel ítéletéről olvasunk, megvalljuk, hogy igaz a te ítéleted, hiszen Izráel elfordult tőled, hogy hamis isteneket imádjon. El akartak szakadni tőled, hogy nélküled éljék tovább az életüket. Atyám, ma Amerika is ezt teszi, és egyre szörnyűbb szagot áraszt! Tudjuk, hogy egyszer elérkezik majd az ítélet napja. Szeretnénk téged követni, és elkerülni a világra váró ítéletet! Kérlek légy Ura ismét az életünknek! Szeretnénk, ha te állnál az első helyen. Gyűjts tüzet újra a szívünkben, hogy ott égjen bennünk újra az első szeretet! Bárcsak emlékeznénk arra, honnan jöttünk, és megtérnénk bűneinkből! Uram, vonj bennünket közel ezen a héten is. Átadjuk neked az életünket! Jézus nevében, ámen.